

MAGYAR KURIR.

Indült Bécsből, Kedden, September 25-dikén, 1827.

Portugallia.

A' Lisbonai Udvari Ujság a' Régens Princzaszszonynak egy Végzését közli, a' melyet Cintrában adott-ki ő K. H. Aszszonysága, 's a' mely által azon Censurokat, kiknek meghatalmazására a' Lisbonai és Oportói újságok a' minapában holmi ártalmás tárgyakat kiadtak, hivataljokból letette. Illy szavakból áll a' végzés: — „

„Mint hogy a' közönséges tsendességnek megzavaróji, a' Constitúciónak 74-dik Czikkelye szerint engem' illető hatalom ellen bűnhődtek, és hozzám, mint ezen Királyi Birodalom' Régens Aszszonyához illetlen lenne nagy példatételek által meg nem mutatni, hogy melly nagy buzgósággal gondoskodjak én ezen Constitúció rendszabásainak fenntartatásokról; 's megfontolván, hogy ezen fő városnak és Oportónak néhány Ujságai nem tsak határtalan elvetemedéssel mentegezni (szépíteni) mérészlették a' minapi revolúziós történeteket 's czéliknek elérésére olly tudományokat hoztak-fel, mellyek a' közönséges tsendességnek fennállhatásával egyenesen ellenkeznek, hanem, a' mi több, még az Országlószéket is leggyalázatosabb vakmerő bátorsággal oltsárlani mérészlették, 's e'képpen magokat a' fejellenségnek felmargasztaló Orátorairá 's a' Státus' ellenségeivé tették: erre nézve én a' Király' nevében állandónak találtam addig is, mig más eszközök vétetődnének elé, azon Ujságleveleknek Censoraikat, mellyek néhány darabjaikban a' minapi rendetlenségeknek alkal-

matosságával vagy pedig még előbb is felhozott tudományokat megakadályoztatás nélkül kinyomtatatni és közönségesé tétetni megengedték, hivataljokból letenni. —

„Továbbá illendőnek találtam megparantsolni, hogy a' legfőbb Ítélszék (a' Desembarga-de-paszo), nékem haladéknélkül jó alapos gondolkodású embereket ajánjon, hogy azokat a' letétetett Censuroknak helyekbe kinevezzem. Ezen embereknek a' lészen kötelessége, hogy olly tudományoknak fenntartatását tartítsák a' magok kötelességének, mellyek a' Korona' méltóságával, a' közönséges tsendességgel, a' béhozott intézeteknek megerősítettésével, 's a' Tisztikaroknak tartozó tisztelettel, megegyeznek. A' Fő Ítélszék magát ehez alkalmaztatni, 's ezen Végzésnek határozásait végre hajtani, köteleztetik. —

„Költ a' Cintrai palotában Aug. 17-dikén 1827-ben.

„Aláíratott ő Királyi Herczegaszszonyságának a' Régensnek tulajdon kezével.

„Mint expedáló Minister aláírta, — „

„Vice-Gróf Santerem.

Spanyol Ország.

A' Frantzia Monitörben és a' Gazetteben így rajzolta-le egy, Barcellonából Sept. 4-dikén indult magános levél, a' Kataloniában folyó dolgokat: — „

„Tudósításaink érkeztek, hogy eltávozván a' Királyi sergek Viquéből, ott azonnal Junta állított-fel a' rendnek és tsendességnek fenntartására: —

„Insurgens Banda vezér El-Caragol, nyomatott Manifestumot intézett a' közönséghez, hogy ő az Oltár és Thronus' jussait oltalmazza, mellyeket a' jelenlévő évnék újító emberei semmivé tenni iparkodnak; és hogy azok az elkerülhetetlen rendtelenségek, mellyek Katalóniában elé fordultak, a' Constitúciók által régebben ellövetett gonoszságoknak következéseik légyenek. —

„Királyi Generális Mansó; 1500 Gyalogokkal és 200 Lovasokkal Esparaguába ékezett vala: de úgy látszik, hogy az ő hadi plánuma, mellyet az Insurgensek ellen végre hajtani akart vala, az által, hogy a' Bergában őrizeten volt Királyi fegyveres tsoport magát onnét vissza vonta, semmivé tétetett. Azon 500 emberek' elejibe tudniillik, kik Bergában valának, olly rendelést szabott vala Gen. Mansó, hogy magokhoz a' Cardónai fellegrárból szükséges munitziót vévén, azután egy 50 emberekből álló tsapatotskával, a' melly Geronából Olot felé fogná útját venni, magát tsatolja össze, 's azaz, ezen crösségre, Olotra, véletlenül üssön réá, 's mikor ezt megtette, azután üssön tüstént a' Viquét békerítve tártó Insurgens Osztályra, melyre ugyan akkor más felől Generális Mansó is egész erejével rá fogna ütni —

„Azonban úgy tartént a' dolog szerentséltenségből, hogy az a' tsapat, a' melly Bergából Cardónába munitzióért ment vala, oda nem mehetett ismét vissza (mint hogy ezt már azalatt az Insurgensek elfoglalták volt), hanem Caldás felé kellett útját venni, 's így osztán nem tsák Bergát, hanem Viquét is elfoglalták az Insurgensek. Úgy beszélnek, hogy Gen. Mansó ezen történet után az egész fegyveres osztályt, melly az ő vezérlése alá tartozik, apróbb, könnyen mozogható, tsapatokra osztván fel, most itt majd amott akarja az Insurgenseket foglalatoskodtatni, mind ad-

dig míg az ország' belső részeiről nagyobb erő nem érkezik. —

Ugyan a' Frantzia Monitörben ezeket írja egy Barcellonai más magános tudósító: — „

„Ezen szerentséltlen tartományban még folyvást teszik a' pusztításokat a' fejtelenség és polgári hadakozás. Nem hallani egyebet tsak gyilkolást és egyéb iszonyúságokat, mellyekre a' Rebellisek vetemednek; 's ezen városban olly nagyon nevedik az idefutók' száma, hogy nem soká helyet se találnak itt. A' mi Fő Kapitányunk illy Ediktumot hirdettete-ki az Újságokban a' Manresai Rebellisek' Juntájára néve: — „

„Mi, Don Francisko Bernardo-de-Quiros, Campó Sagradói Marqui, a' Királyi ármádák' Generál-Lieutenantja, Katalóniai Fő Kapitány etc; meggondolván, hogy nekünk egy olly Akta került szemünk' elejibe, melyről úgy látszik, mint ha Manresában Aug. 28-dikán jött volna kinyomatásban, 's a' melyben Don Saperes Augustin magának Gyalog Obersteri titult ad 's magát a' Munkálódó Royalista ármáda előljáró csapatja' vezérének nevezzi, 's kinyilatkoztatja, hogy ő illendőnek találta egy előképpen való Juntát felállítani, a' melyben való Elölülést vagy magának fogja fenntartani, vagy másnak fogja által adni, 's a' melly Juntának ő, következő nevű és rangú tagokat nevezett, úgy mint: A' La-Seoi Szűz Mária' Egyháza béli Parochust Fő Tisztelendő Doktor Don Quimper Josét, 's az ő jelen nem létében ugyan ezen Egyházbéli Papot Fő Tisztelendő Péter Lopart Franciskót; továbbá Fő Tisztelendő Péter és Prédikátor Vignador Assissi Ferencz Minorita Szerzet béli Barátot; Don Magin Pallást Manresai Syndikust és Közönséges Prokurátort; 's Doktor Sanmarti Bernar-

dót ugyan ezen város béli Regidort, olly parantsolattal, hogy kormányozói foglaltságaikhoz lehető hamarsággal fogjanak hozzá — 's megfontolván, hogy azon környülállásokkal, mellyek közzé ezen tartomány helyheztetve van, 's a' magát Caragolina k nevező Saperes' állapotjával is, megegyezőleg, a' Rebellisek ezen Aktát, mellyet mi itt leíránk, ezen tartománynak minden városaiban és falujiban közönséggé tenni iparkodni fognak a' végre, hogy az említett Juntának parantsolatait a' nép annál pontosabban tellyesítse — mind ezekhez képpes

„Kinyilatkoztatjuk, hogy, ha az említett Junta már felállítottva volna vagy még ezután fel fogna állítottni, az, a' maga kívánságait semmi törvényes meghatalmaztatáson nem alaposíthatja; következésképpen, hogy azokat törvénteleneknek, revolucziósoknak, és olyanoknak kellessék tartani, mint a' fegyverbe öltözködött Faktzióinak legfőbb támoszait, a' melly ezen tartományban a' törvényes Országlószék és azon Tisztikarok ellen lábra állott, mellyeket Király ő Felsége ezen tartományba bétett. —

„Kinyilatkoztatjuk továbbá, hogy a' Monárkhia' alattvalói, nagyon távol lévén attól, hogy ezen Juntának engedelmeskedjenek, azt inkább, mint azon Monárkhia' jusainak ellenségét úgy nézni kötelezetnek, kiről ezen Faktzióinak részesei azt hirdetik, hogy ők ennek nevében fogtak fegyvert; hogy minden ezen Junta eránt való engedelmeskedésnek úgy kell tartatni, mint a' mi Királyunk és Urunk és a' mi Tisztikaraink eránt tartozó hűség és engedelmség béli fogyatkozásnak, melly utólsók a' Spanyol népeket az ő Királyi Felsége' nevében kormányozzák; 's végezetre, hogy minden e-féle vétkes Akta maga után vonja a' törvények által meghatározott büntetéseket. —

„És hogy a' jelenlévő Ediktum min-

denelnek tudtára légyen, és hogy magát senki ennek nem tudásával ne menthesse, parantsoljuk, hogy ez, valamint ezen fő, úgy minden Kerületi 's egyéb városokban, helységekben, és falukban, függesztessék ki. Költ Barcelloniában Sept. 1-ső napján 1827-ben. Aláírta: — „

„Marqui Campo-Sagra d'ó:

A' Frantzia Gazette jelenti Madrid-ból Sept. 10-dikén indult tudósításokból, hogy a' volt Politziai Minister Reka ch o, hogy meg ne gyilkolják, kéntelen volt Portugalliába által futni.

A' Quotidienne azt írta Sept. 15-dikén, hogy a' Kataloniából rendkívülvaló alkalmatosságon Párisba érkezett levelek szerént, Generális Monet, kit a' Spanyol Országlószék a' Kataloniába rendeltetett Királyi segítő sergeknek fő vezérékké nevezett, 15 Batalionokkal útnak indulván, mihent ez az Insurgenselmek tudokra esett, azonnal, mint a' tsirkék, minden felé széllyel futottak, és sokan elfogattak, 's hetet már fel is akasztottak volna közzülök.

A' Gazette tudósításai azonközben, mellyeket Madridból vett, még nem hangzanak illy örvendetesen. Azt ezek is jelentik, hogy a' Kataloniából Madridba érkezett Tisztii jelentések arra bírták az Országlószéket, hogy 18 ezer fegyvereseket rendeljen Kataloniába, kikből egy armáda fog organizáltatni, de nem is a' Monet, hanem a' Gróf Espana vezérlése alatt.

Görög és Török Országok.

Ezen napokban két nevezetes Frantzia ujságok nyilatkoztatták vélekedéseiket a' Törökökre és Görögökre nézve fennforgó kérdés eránt, a' Monitör és a' Quotidienne. A' Monitör azt vitatja, hogy bár mi megátalkodottsággal visszavetette is mind ez ideig a' Diván a' három nagy tengeri Hatalmasságoknak, az Orosz, Anglus, és

(*)

Frántzia birodalmaknak közbenjárói szolgálataikat, tsakugyan még is reménleni lehet azt, hogy végezetre mind e' mellett is által lájja ő tsakugyan a' kéntelenséget, s rá fog állani a' nevezett Hatalmasságok' kívánságára. A' Quotidiennie ellenkező vélekedésben van, s végre még azt is vitatja, hogy ha szintén az a' következése lenne is ezen közbenjárásnak, a' mit a' Monitör reméln, így sem fogna abból Frántzia Országra, se kereskedési se politikai tekintetben, semmi haszon vagy nyereség háromlani. Itt következnek a' nevezett két ujságok okoskodásai:

A' Monitör Vélekedése.

„Mindenek Konstanczinápolyra függesztették szemüket. Bé akarnak nyomakodni a' Diván' politikájának titkaiba. Nem lehetetlen dolog az, hogy a' Divántól valamelly ügyetlen Válosz talál a' Hatalmasságok' ajánlására adattatni. Így boszszantotta Bajazet az Ancyrai ütközet előtt Tamerlánt; így vetélkedtek a' Lepantói ütközet előtt Ochiali és Ali-Parthau, a' felett, hogy mellyiknek rabszolgájává leszen Don Juan; így ígérte Kara Mustapha a' maga Jantsárainak, a' Sobiesky szemei előtt, hogy Bétset prédára fogja nékiék adni. —

„Hanem gyakran láttuk annak is példáját, hogy személyes tekintetek letsendesítettek a' Muselmán kevélységnek tüzeségét, s gyakorta kezdődött már az engedékenység, kérkedékenységen. De nem szükség régi időkbéli példákat felhordanunk: tudjuk, hogy tsak az újabb időkben is melly nagy ravaszággal ellent állott a' Diván az Orosz birodalom' kívánságainak, s mind a' mellett is melly nagy engedékenységgel viselték magokat a' Török Alkudozók az Akhermanni Conferenciákon. —

„Kétségen kívül az Európai politikának tulajdonsága az, a' mi a' Divánt a' maga ügyére nézve bizonyossá teszi; a'

Monárkhák' mérséklettsége adja neki azt a' bátorságot, hogy az ő hatalmok ellen trutzoljon. Hogyan felejtkezhetett el a' Diván arról, hogy éppen ezen Keresztyén tulajdonság, ezen mérséklettség, az, a' mi egy Keresztyén nemzetnek kiirtatását meg nem engedheti; s hogy éppen ezen mérséklettség teszi fontosabbá a' kinyilatkozó békételenkedést, és hogy a' legtovább hátra tartóztatott erőttől, leginkább lehet félni. —

„A' Diván még jobban meg fogja a' dolgot fontolni. Áfrika már különben is tsak névvel az övé. De Crisis idejéntsakugyan ez a' névvel való Fejedelemség is még elég nagyság; s elszedte ő már annak a' gyümöltseit. De valójában mitsoda alapon áll már ezen nagyság is? A' mit a' Görögök, boszszuállás és Religiói buzgóság által ösztönöztetvén, megpróbálni mérészeltek, nem megpróbálni mérészelhették azt mások, nagyravágyásból? Valyon megfontolta-e a' Diván, hogy mellykönnyen próbát tehet az Egyiptomi Basa? És ha Egyiptom egyszer a' maga függetlenségét meg találja nyerni, gondolja-e a' Diván, hogy a' Syriai Basa solkáig fogja a' hasonló próbátételt halasztani? Mellyik Európai tartományát nézheti a' Török udvar, úgy, mint valósággal a' magáét? Tegnap a' mondatott, hogy Albania támadásban foglalatoskodjék. Holnap talám a' fog mondatatni, hogy Thessalia is egy új Ali-Basát talált magának. Tsak Rumeliát nézheti úgy, mint valósággal a' magáét. —

„Illy ingadozó hűség mellett, ezen lassanként való összeomlásnak állapotjában, ha három hatalmas hadi hajós seregk olly módon elállják az útakat, hogy a' Portának egy felől se mehessen segittsége; ha a' Pruth vizén egy rettentő fegyveres sereg a' réveket megszállja s kifürkészi, és a' Bulgáriát Rumeliától alválosztó Balkán hegyeit a' maga földmérőji által méreti: ki fog ekkor az a' hűségtelen vagy ostoba

Tanátsadó lenni, hogy a' Divánba azt a' bátorságot sugalja belé, hogy magát a' szerentsétlenség mellett még ki is nevetesse. —

„Moréa és az Archipelagus vissza szerezhetetlenül elveszett a' Törökökre nézve. Minden környüállásokból azt ítélték, hogy ő ezen veszteségre rá fogja magát venni, mint sok más hasonlókra rá vette; és hogy minden iparkodását arra fogja fordítani, hogy egy még ennél sokkal mélyebb lecsésnek idő pontját hátráltathassa, mellyet a' három nagy tengeri Hatalmasságoknak közbenjárása is hátráltatni kíván, hanem a' mellyet az esztelen határozások annál hamarabb elhozhatnak.“

A' Quotidienne Vélekedése, mint a' Mönitör' szavaira tett felelet, ez: — „

„Elenyészhet-e az Ottomannus birodalom Európából, a' nélkül, hogy az egész Európai politika' állapotján változás ne essék? Nem a' mi Középtengeri kereskedési hasznaink kívánják-e a' Konstánzi-nápolyi Udvarnak fennállását? Nékünk úgy látszik, hogy a' Mönitör megfontolni köteleztetett volna ezen kérdéseket előbb, hogy sem a' maga felhozott Manifestumát a' Porta ellen kiadta. Valósággal nem elég vala azt megmutatni, hogy a' három öszszetsatolódott Hatalmasságok a' Fél-hódat megbuktathatják; azt is meg kell vala mutatni, hogy valyon ezen nagytörténetnek nem fog-e valamely politikai nagy változás a' következése lenni, és hogy különösen nem fog-e ebből a' Frantzia kereskedésnek valami sérelme következni. —

„Azok a' Históriából felhozott példák, mellyeket a' Mönitör megemlíteni jónak talált, éppen nem bizonyítják azt, a' mit megbizonyítani kellett volna, tudniillik, hogy a' Porta minden ellentállás nélkül alájok fogja magát a' tőlle kívántatott áldozatoknak vetni. Azt senki - se tagadja,

hogy a' három öszszetsatolódott Hatalmasságok, együtt, elég erővel ne bírának arra, hogy hadalozás által a' Divánt ne kényszeríthessék a' kívánt dolgoknak tellyesítésére: de, mi nem hisszük azt, hogy a' tsupa Diplomatikai nyilatkozatások elégségesek légyenek arra, hogy a' Törökök, a' nélkül, hogy fegyverhez nyulnának, magokat a' Hatalmasságok' kívánságához alkalmaztassák. —

„Meg kell vallanunk, hogy nagyon tsudálatosan hangzik mérséklettséget emlegetni akkor, midőn az Európai Hatalmasságok a' legelvetemedettebb közbenjárási jussal iparkodnak élni a' Porta ellen. —

„A' Mönitörnek éppen mint minden Nemzeti Törvényeken kívül lévő Hatalmasságot, úgy kell nézni a' Portát, midőn ezen háboruban az Ottomannus birodalomnak alája vettett népeknek rebellálásokhoz tart számot. Távol légyen tőlünk az a' gondolat, hogy az Európai Hatalmasságoknak e' volna az ő gondolatjuk. De ezt ennyiben hagyván, még tsak azt akarjuk említeni, hogy nekünk sok magános tekintetek forognak szemeink előtt, mellyek, ha a' Mönitör által kinyilatkoztatott resultatumok elkövetkezének, Frantzia országnak nagyon ártalmasok fognának lenni. —

„Ánglia kívánhatja, hogy Egyiptom és Syria, az Orosz birodalom is igen, hogy több Ottomannus tartományok, mellyek az Orosz birodalommal határosok, függetlenekké legyenek: de mit nyerhetnének mind ezen resultatumok mellett Frantzia országnak politikai befolyása 's kereskedése? A' mi intézeteink a' Levantén ránk nézve nagyon fontosok; a' Középtengeri kikötőhelyek az Egyiptomi és Syriai kereskedésből veszik gazdagságaikat; nem lehetséges-e az, hogy Ánglia' közbenjárásának a' mi befolyásunk 's kereskedésünk által okoztató irigység légyen inkább a' rugója,

mint sem a' Görögök eránt viseltető való-
ságos pártfogás. —

„Egyéb eránt, mint hogy a' Monitör példákat hordott fel a' Historiából annak megbizonyítására, hogy a' Muselmán-kevelység magát az ő plánumaiban vagy fenyegetődzéseiben megtsalja, nekünk se fog megtiltatni, hogy mind azokat a' Összszövetkezéseket megemlitsük, mellyek a' 15-dik, 16-dik, sőt még a' 17-dik Századokban is az Ottomannus birodalom ellen köttetettek, 's a' mellyek Hirdetések és Manifestumok által is közönségesekké tétetvén, még is semmi nyomot nem hagytak magok után, 's mint a' por úgy elenyésztek, a' nélkül, hogy a' Historia csak egy olly történetet is elé mutathatna, melynek ezen Szövetségek közzül valamelyik lett volna szerző oka. —

„Mi a' Keresztyén Görög országnak folytában minden jót kívánunk; de e-mellett azt mondjuk, hogy nem kell ezen dolgot, ezen kérdést csak mint politikai Deklamáziónak tárgyát úgy tekinteni, 's csak mint ujságba illő Czikkelyt úgy tartani, vagy is azt gondolni, hogy ez csak jó indulathól származó iparkodás légyen; több valami felszik ebben.“

Francia Ország.

A' Király fényes katonai gyakorlás-mutatást tartatott Sept. 10 dikén a' S. Omeri táborban. Kísérőji voltak a' Királynak a' Dauphin, az Orániai Princz, a' Hadi Minister nagy számú Frantzia és idegen Generálisokkal együtt. Ló háton ment ki a' S. Omeri pusztaságra, hol a' sergek a' Generál Curial vezérlése alatt hadi rendbe formáltatva állottak. A' Gyalogság, az Ágyuzók és Inzsinörök az első, a' Lovaság a' második sort tették. Előbb mustrát tartatott a' Király, melly után a' Mameilon-de-Vasques nevű halomra ment fel a' fordulásoknak szemlélésére. Elkezdődvén

az úgynevezett lős hadakozás, a' bal szárnyan több rendbéli rátsapásokat tett a' lovaság a' négyszegletű sorokban álló gyalogságra. A' háborúmutatásnak végződése után Colonnékat formált a' sereg 's a' Király előtt elleptetvén, azzal, a' Királynak nagy meglegedésével, az egész gyakorlás-mutatás elvégződött. Estvéli 6 óra-
kor fedetlenn hintóban ülve tért a' Király a' városba vissza. —

Sept. 12-dikén egy várnak megvétetését mutatták a' sergek, 's melly után 14-dikben elútozott a' Király Dünkirchen felé.

Párisban néhány napok óta az Odeon theatromán, Anglus nyelven Anglus jádók játszodnak, a' nézőknek nagy meglegedésekkel.

Nagy Britania.

Az Anglus Országlószélt parantsolatjára Avantürer és Beagle nevű hajók a' Déli Ámerikai partok mellett való vizsgálódásra eveztek-el. Montevideot mult esztendő Novemberében hagyták oda. A' Neagle a' nyugoti partoknak vizsgálására evezett-el, az Avature pedig innen felől maradott, 's Januáriusban a' Famine nevű kikötőhelybe evezvén-bé ott maradott Áprilisig, 's onnét több féle látogatásokat tett az ott lakó népségeknél. Két féle nevezetes nemzetekre talált; a' híres Patagonokra, és valami Nomád-néptörzssökökre, mellyek Indusoknak vagy Fuegineknek neveztetnek. —

Legelőbb valami 20 Patagonok tüntek a' hajósok' szemibe lóháton. Asszony ember is volt köztök három vagy négy, kik közzül az idősebb 40, a' fiatalabbak pedig csak valami 15 esztendősök lehettek. A' férjfiak nagyon fiatalok voltak; vad bőrbe voltak öltözködve. King, a' hajós Kapitány, kiment hozzájok a' partra; ők mozdulatlanul megállottak, 's a' Kapi-

tány az idősebb aszszonyhoz közelítvén egy annak egy emlékeztető pénzt függesztett a' nyakába. Az aszszony Spanyol nyelven szollott a' Kapitányhoz, s az egyik leányára mutatván, annak számára is kért egyet. Most már az egész familia leszállott a' lórol, tsak az apjok és anyjok nem. Mig lovaikon ültek, Oriásokhoz hasonlítottak, de a' földre szállván, egyszerre által lehetett látni, hogy mi okozta azt a' régibb vélekedést, melly szerént a' Patagonok Oriási nagysággal bíró embereknék lenni tartattak. Az tudniillik, hogy nem jó növésselt van; a' lábak rövid, a' fejek nagy, a' derekok hosszú, a' lábaik rövidsege, ló háton ülve nem tettszett-ki. Az ő nagy fejek és hosszú derekaik sokkal nagyobbaknak mutatják őket ülve, mint állva. Annyi bizonyos, hogy az Anglusok egy embernél többre nem találtak az ezen vidéki Patagonok közt, a' ki 6 lábnyom magasságú lett volna, a' többek legfeljebb 5 lábnyom's 10-tzol magasságúak voltak.

Azután a' Gregory' őblinél 150 Patagont találtak egy csoportban; ezek felerészint férjfiak voltak. Ezek közt is kevés találtatott 6 lábnyom magasságú, és tsak egy, ki a' 6 lábnyomot 4 tizenharmadrész tzzal fellyül haladta volna. Talám tehát vagy Commodore Byron, a' ki Patagoniában Oriásokot látott, megtsalattott, vagy pedig a' Patagon nemzettségek, az ólta, hogy a' Spanyolok vélele össze elegyedtek, megkissebbédtek.

Külső dolgokra ügyelő Minister Dudley, falurol, hol a' szép időket töltötte, Londonba Sept. 8-dikán bé menvén az Austriai Cs. K. Nagykövettel Eszterházy ő Herczégységével s az Anglus Udvarnál lévő két Portugallus Ministerekkel Marqui Palmella és Gróf Villa-Real urakkal fog-

lalatoskodott a' külső dolgok Cancelláriájában.

A' Gróf Liverpool testi állapotja az ólta, hogy az utóbbi görtstől való szenvedései megszűntek, semmit nem változott; olvashat maga is, vagy olvastathat maga előtt: de beszéd bel: tehetségét még nem kapta vissza. Hogy a' Minister halálát megmondják neki, még nem találták tanátsosnak az Orvosok.

A' Globe bizonyos tudósításokat vett a' Középtengerről a' felől, hogy az Algiriai prédáló hajók mind azokat a' hajókat elfogdossák, a' mellyek Pruszsus vagy Hanseatikus városi Zászlókkal eveznek.

Újabb Tudósítások.

Szépen őszsze szedettetve és mint egy dióhajba foglaltatva találtatnak az Echo du-Midiben, a' Kataloniai újabb környüállások, az ezen ujsághoz onnét érkezett levelekben: „

„Vique Sept. 4-dikén. Az Agraviadosok Aug. 29-dikén jöttek bé ide, még pedig a' nélkül, hogy valaki ellenel állott volna, mivelhogy a' Királyi Önkéntvállalkozott Kompániák magok hozzájok pártoltak, a' szegény Lineatsapatok pedig, mellyeknek száma különben is igen kevés, magokat vissza vonni kéntelenítették. Mi nem tudjuk, hogy mind ezeknek mi fog a' következése lenni. —

„Puycerda Sept. 5-dikén. Az Agraviadosok sokasodnak. Mit kövttel-el Manresában, már tudjuk. Az ott lévő katonákat mind elfogták a' Kormányozóval együtt. A' kiszabott félmillio hadi adóbol tsak az egy Miralda kereskedő 60,000 Frankot kéntelenítettetletenni. Gondólják, hogy kevés idő alatt nagy dolgoknak kell történni. —

„Barcelona Sept. 5-dikén. A' Bergai őrző sereg, melly onnét a' Királyi

Békételenek között kéntelenítettét kívágni, útjában Caldás felé a' falukon mindenütt a' főrevertett harangok' hangjától kísértetett, 's mindenütt puskagolyóbisok által fogadtatott. Egész útjában, 42 óra alatt, semmi eledelt nem kapott, 's csak nem félholtan érkezett-meg Caldásba. A' szegény ellankadott familiákkal, melyekt a' katonáktól elmaradni kéntelenítették, sok gombaságot követett-el a' falusi nép. Barcellonaától öt óra távolságra lévő, Mataró nevű városba is, hol 12—15 ezer emberek laknak, bejövének tegnap estve 500 Királyi-békételenek, 's ezen városra is azonnal fél Millió Frank hadi adót vetének, úgy, hogy más nap' lefizesékt. —

A' Gazette jelenti Madridbol Sept. 3-dikán indult tudósítás szerént, hogy az az újabban tétetett próba, melly szerént a' Királyt az Inquisitionnak helyreállítására akarták venni, tökéletesen hajótörést szenvedett. —

B é c s.

Fiumébol érkezett tudósítások szerént Nádorispány Ó Cs. Fő Herczege és Hitevese, Sept. 11-dikén estve onnét, a' Kormányozótól kísértetve, Pola városának meglátására menvén, a' város azonnal megvilágosított. Következett napon a' régiségekben nagyon jártas tudós Fő Tiszteendő Kánonok Stankovich úrtól kísértetve az Amphitheátromot, a' Fellegvárat, 's a' Diána és Augustus' templomait nézegették. Utóbb a' kikötőhelyet szemlélték-meg, hol a' Cs. K. hajóktól tiszteltettek. Viszsaérkezésekkor 6 pár, szomszéd falusi, két-nemen lévő lakosokat találtak

ajtajok előtt két sorba állittatva, nemzeti öltözetekben, a' melly valami Albaniai, Morlach, és Görög egyvelges öltözet. Hódolási tiszteletjeknek bemutatására jelentek-meg. Ebéd után a' város' köreit szemléltették a' Nagy Vendégek, melly közben egy darab ideig botanizált is Ó Cs. Fő Herczege. Más nap reggel vissza tértek Fiuméba.

Az Ó Cs. K. Felsege Házi, Udvari, és Státus Cancelláriusa, Metternich Ó Herczege, tegnap 24 dikben délután, a' maga Cseh országi uradalmairól, útját Weinzierlen által vévén, hol Felseges Urunknál másfél napokig tartózkodott, Bétsbe megérkezett.

Livornóbol Sept. 7-dikén indult tudósítások szerént, a' Báró Ottenfels nevű Austriai kereskedő Brigg, melly már egészen elveszettnek lenni tartatott, a' maga Berberovich nevű Kapitányával, 85 napokig tartott utazás után, 17 hajóslegényekkel, gubattsal terhelve, Cyprusbol, oda megérkezett. Julius' 27-dikén kegyetlen viaskodást kéntelenített kiállani két Görög ragadozó hajókkal, melyek közül egyik Gálya a' másik Mistiks hajó volt. Az Austriai Brigg bátran megoltalmazta magát; a' tolvajok között sokat megölt. De maga is tetemes kárt vallott. Kapitány Berberovich maga is megsebesedett; egy hajós legénynek a' mejjét lyukasztotta által egy golyóbis; de az ember még életben van: hanem a' Kormányos életetlet. A' történet után maga Lord Cochrané is megérkezvén, Török zászlókkal 12 Görög hajókkal, ezen viaskodásnak helyére, ő is nagyon szomorkodott ezen embernek esetén.